

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *Az éhinség és a félhivatalos
cáfolat*

Forrás:

Ujlap

Bsp.
(Hely)

1919. 11. 26
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

381.631

Hely

Idő

'1919'

Személy

Helyszám

Az éhinség és a félhivatalos cáfolat

Ami van és ami nincs...

Budapest, febr. 25.

Nemrég néhány nappal ezelőtt a kormány *könyvmasa* lapjában egy furcsa kis hírecske látott napvilágot. A közlés pár sorból állt eszűpán, de ez a pár sor csak úgy dagad az öntudattól, mikor úgy félvállról, «félhivatalosan» odaveti, hogy éhinség nincs, de nem is lesz. A közéleti miniszter, aki e fennhéjázó sorocskákat megfogalmazta, vagy megfogalmaztatta, nyilván *jobban tudhatja* más, egészen közönséges halandónál, hogy mi van még az ország csüireiben, mert mi, akik kevésbé varosgyuk beavatva a titkokba, arra vagyunk kényseritve, hogy azt lássuk, ami *van*, tehát ami *nincs*. A csüörökbe nem látunk be, az aklok és az ólak táját nincs módunkban kerülgetni, a magtárakat sem tartjuk számban, ellenben az ugynevezett *élelmiszerüzletekbe* benézhetünk.

Mielőtt még sétánkra elindulnánk, egy nagyon érdekes, sőt mondhatni kulturhistóriai tényt kell leszögezni. Minden benszülött budapesti emlékezhetik arra, hogy még az első békefelejtethetlen napjaiban *kétféle grájlzeráj volt* a fővárosban. Az egyik a *csemege- és delikátesz-üzlet* előkelő címtáblájával ékeskedett, míg a másik fajta *fűszer, liszt és hüvelyes vetemények* szerény feltüntetésével elégedett meg. A szerényebb fajta már nincs meg. A háború alatt *kifinomodott izlés* elsöpörte a fűszer, liszt és hüvelyes veteményekkel kereskedő petroleumszagu boltokat. Ma már minden bolt, le-

gyen az külső váci-úti vagy király-utcai szatőcslebu vagy éppen ex-udvari szállító a Váci-utcában, *mindegyik csemeget árul*, mert ma már az emberek kétségkívül *csak csemeget kívánnak* és csak csemegevel élnek. Miután még egyszer visszakiváncokzik régi emlékeink kísértése és képzeletünk élénk világában a rengő könyvtárlon át látunk egy zsák megdicsőült nullás lisztet a hat év előtti szatőcsüzlet mélyén, melyet alig világít meg a sápadt gázlény, de még ez is éppen elég arra, hogy látni engedje az (gy-más mellett sorakozó zsákokat, melyekben hüvelyes vetemények vagy egész közönségesen: *bab* és *borsó* pajzánkodik az ember sóvár szemével; miután még egyszer felidézem lelkemben ennek a király-utcai kurta-grájlzerájnak varázsos képét és még hiszterikus álmodozásomban is megragad a poros polcon glédában álló hófehér cukorsüvegek magasztos látványa, melyet olyan stilszerűen egészít ki a pult mellett álló nagyon szeretett Izsák barátomnak, a cégtulajdonosnak meglegedett képe, szájában az ötkrajcáros, jól szelelő, pettyes kuba-szivárral... Miután még egyszer rána jött és feltartóztatatlanul elem tolakodtak a réglétunt idők most már fájl emlékei, elparentálom a vadembereknek való és még a *táplál-hozásnál tarló* öslények anyagbevásárló helyét: a *grájlzeráj*, hogy benyissak a korszellemnek megfelelő csemege- és delikátesz-üzletbe, hol a megváltozott izlésnek és a *kultur-gyomornak* való falatokat vesztegetik.

Teasütemény sós és édes, vagy egyszerre mindkettő, füge, malaga, citromleike, almabor, kandírozott gyümölcs, angol befőttesek (elegánsan: dsem), bonbon és azok számára, akik még átmenetben vannak, a teljes és légiiesen finom, gyomor-kultúra felé, husételek, illetben

annak látszó, de valójában *krumpliból* megfelelő festés, átdolgozás, egy kis valódi huskivonat hozzáadásával készített kolbászneműek. Ime, ezeket látni a fővárosi csemege-, illetve élelmiszerüzletekben. Más itt sem égen, sem földön, sem polcon, sem kirakatban, de schol sincs. Ha visszafelé kezdünk gondolkozni, vagy visszafelé kezdünk fejlődni és kitör belőlünk a husevő ösállat, megkivánván a *hust*, erről is szoktak gondoskodni. Hetenkint egyszer-egyszer egyik vagy másik mészárszékekben boncolásra kerül egy-egy borzalmasan legyilkolt marha (a hizott ökörnek, akár csak a bölénynek, fajtája veszett Magyarországon) és ilyenkor nem adják, hanem inkább elrettentő példaképp méregdrága áron fontonkint osztogatják, mint az emberi brutalitás égbekiáltó bizonyítékát.

Zsir!... *Zsir?*... *Zsir?*!... az nincs! Még gondolatban is elérhető, hogy egy jámbor állatot azért hizlaljanak hónapszámra, hogy végül mikor már szegény a legjobban néz ki, élete virágjában levágják és zsirján megosztozzanak. Olyan nincs! Legalább olyan disznó nincs! A *délvidéken* volt egy pár, de hát a szerbek a magyar kormány segédlete mellett a velünk roppant jó viszonyban levő *cseheknek* engedték át és tehették ezt annál is inkább mivel még van — *margarin*.

Hiába a kultura és a civilizáció!

Ha ez véletlenül *egy félévvel ezelőtt* történik, hogy amikor *van zsír és margarint adnak*, ha a kormány nem is bukik meg, de Windischgrätz semmiesetre sem érezhette volna jól magát, mert ráfogták volna, hogy mindent Ausztriába dug. Most azonban azzal megvádolni a kormányt, hogy paktál valakivel, igazán nem le-

het, mert *vele* nem paktál senki és egyelőre csak szivességet tesz *jobbra* is, *balra* is bus egyedülvalóságában.

Miután így sikerült végigsiklani mindazon, *ami nincs*, tehát *ami van*, elégtétellel állapítjuk meg — hisz a félhivatalos is ugyanezt tette — hogy éhinség nem volt, éhinség nincs és ébinség nem is lesz. De ha netalán tán még a hivatalos megállapítások mellett is *gyomrunk* korogni *me-
észelné*, ne higyjünk neki, legalább addig ne-
mig a *félhivatalos cáfolat* meg nem érkezik !